

Kentlerin Geleceği İçin BEK Analizi

Kentlerin Geleceği İçin BEK Analizi

Giriş

Kentlerimizin geleceği için vizyonel bakış açıları, stratejik yaklaşımlar, yenilikçi modeller ve katılımcı karar alma süreçleri tartışmaya açılmalıdır.

Kentlerin planlamasında klasik analiz çalışmaları olan SWOT (GZFT), SMART yerine kentlerimizin dinamiklerini, çeşitliliğini, farklılıklarını, gelecek kavramlarını ve stratejilerini katılımcı ortamlarda ortaya koyan;

- Neredeyiz?
- Nereye, Kiminle ve Nasıl Gideceğiz?

sorularının temel yanıtlarının alındığı '*BEK Analizi*', bir başka deyişle '*Arka Plan*' çalışması; kapsamlı, derinlikli ve etkileşim içinde bir stratejik çerçeve ortaya konulmalıdır.

Günümüzde, Yeni Çağ Şehirleri (New Century Cities), Akıllı Büyüme (Smart Growth), Kentsel Rönesans (Urban Renaissance), Kentsel Ağlar (Urban Networks), HUB Kentler (HUB Cities), Kentsel Dayanıklılık (Urban Resilience) vb gibi kent yaklaşımları kentlerin geleceğinin kurgulanmasında önemli roller üstlenmiştir.

Ülkemiz kentlerinin de dönüşüm ve gelişim süreci içinde Paylaşan Kentler, Gelişen Kentler, Dinamik Kentler, Barışan Kentler, Yeşil Kentler, Tematik Kentler vb yaklaşımlar geliştirilmelidir.

Kentlerin Geleceğinin kurgulanması için özellikle hazırlanması gerekli olan;

- Yol Haritaları
- Vizyon Planları
- Kentsel Strateji Planları
- Mekansal Gelişim Strateji Çerçevesi

çalışmaları için *BEK Analizi*; kamu, özel ve sivil sektör temsilcilerinin geniş katılımının sağlandığı '*Kentsel Strateji Çalıştay*'ları ortamlarında yapılmalıdır.

.....

Çalıştay sonrasında ise BEK Analizi ile elde edilen veriler strateji ve eylemlere dönüştürülerek, bölge, kent ve proje ölçeklerinde; yol haritası, vizyon planı, strateji planı, mekânsal gelişim çerçevesi, planlama ve tasarım stratejileri belirlenmelidir.

.....

Amacımız, kentlerin geleceğinin yeniden kurgulanması sürecinde farklılıkları ortaya koymak ve katılımcı ortamlarda stratejik kararların alınmasına olanak sağlamaktır.

KentselStrateji

A.Faruk GÖKSU, Sıla AKALP
Kentsel Strateji, Temmuz 2012

BEK analizi

Kentlerin gelecek stratejilerinin yeni bir senaryo çerçevesinde belirlenmesi sürecinde stratejik kararların katılımcı ortamlarda alınmasına yardımcı olmak üzere 'Kentsel Strateji' tarafından geliştirilen;

B (Birikim, Bereket, Beceri, Bakış, Büyüme, Beklenti)

E (Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik, Etkin Olma, Elde Etme, Entegrasyon)

K (Koruma, Kapasite, Kalkınma, Kimlik, Katılım, Kurgu)

BEK Analizi üç temel bileşeni ile kapsamlı bir çerçeve ortaya koymaktadır.

BEK Analizi,

Neredeyiz?,

Nereye, Kiminle ve Nasıl Gideceğiz?

temel sorularının da yanıtlarının arandığı bir tartışmacı ortamı sağlamaktadır.

Birikim
Bereket
Beceri
Bakış
Büyüme
Beklenti

Ekoloji
Ekonomi
Eşitlik
Etkin Olma
Elde Etme
Entegrasyon

Koruma
Kapasite
Kalkınma
Kimlik
Katılım
Kurgu

Banalizi

*Temel Dün-Bugün-Yarın
Tartışma Paylaşılan Değerler
Konuları Çeşitlilik Yönetimi*

Birinci bileşen Analizi; kentlerin ve bölgelerin geleceğine bir üst bakış ile dinamikleri, farklılıkları ve beklentileri ortaya çıkararak stratejik bir çerçeve çizmektedir. B analizi, dün, bugün ve yarın süreç diliminde çeşitlilik ve paylaşma değerlerini ele alan özellikle tüm tarafların birbirlerinden beklentilerin alındığı bir süreci de kapsar.

Birikim

*Derinlik
Bilim
Miras
Deneyim
Bellek*

Bakış

*Bölgesel Vizyon
Stratejik Yön
Stratejik Temalar
Ortak Bakış
Sınır Ötesi*

Büyüme

*Stratejik Göstergeler
Büyüme Stratejileri
Ekonomik Temalar
Kamu Yatırımları
Farklılaşan Pazarlar*

Beklenti

*Beklenti Yönetimi
Sivil Örgütler
Kamu Sektörü
Özel Sektör
Yaşayan&Çalışan*

Bereket

*Kültür-Doğa
Üretim
Farklılık Ekonomisi
Çeşitlilik
Yaşam*

Beceri

*Değer
Ekonomi
İşbirliği
Farklılaşma
Yönetim*

E analizi

*Temel Sürdürülebilir Kalkınma
Tartışma Yapılabilir Kılma
Konuları Etkileşim Çerçevesi*

İkinci bileşen E analizi ise sürdürülebilir kalkınmanın ekoloji, ekonomi ve eşitlik ile yapılabilir kılmanın etkin olma, elde etme ve entegrasyon temel bileşenlerinin ortaya çıkardığı çerçevedir.

Ekoloji

*Ekolojik Çeşitlilik
Eko Vizyon
Ekoloji&Ekonomi
Yeşil Ağ
Eko Tasarım*

Ekonomi

*Yerel&Bölgesel Değerler
Yenilikçi Sektörler
Girişimcilik
Katma Değer
Kümelenme*

Eşitlik

*Eşit Erişim
Katılım
Kapasite Geliştirme
Paylaşım
Toplumsal Denge*

Etkin Olma

*Kamu - Özel - Sivil İşbirlikleri
Uzlaşma
Gücün Paylaşımı
Kentsel İttifaklar
Yerel Güç*

Elde Etme

*Kamusal Mekan
Kaynak Yaratma
Değer Elde Etme
Değerler
Sivil Güç*

Entegrasyon

*Kent& Bölge
Tematik Ağlar
Kent-Kır Dengesi
Toplumsal Gelişme
Mekansal Kurgu*

K analizi

Temel **Stratejik Yön**
Tartışma **Gücün Paylaşımı**
Konuları **Stratejik Çerçeve**

Üçüncü bileşen K Analizi, kentlerin geleceğinin belirlenmesinde kültür-insan-değer üçlüsü içinde kimlik ve kurgu arasında stratejik çerçeve ortaya koyar. K analizi, uzlaşma, işbirliği ve güç kavramlarını dikkate alan stratejik köprüler ortaya çıkarır.

Koruma

Kültür&Doğa

Koruma&Kalkınma

Sahiplenme

Koruma Sektörü

Risk Yönetimi

Kapasite

Koruma ve Gelişim

Finansman

Yerel&Kurumsal

İşbirliği

İnsan

Kalkınma

Yerel Kaynaklar

Kalkınma Modeli

Sektörel İşbirlikleri

Yerel Girişimcilik

Çeşitlilik Yönetimi

Kimlik

Bellek

Miras &İnsan

İmaj

Tasarım Gücü

Bilinç

Katılım

Kapsamlı Katılım

Bilgi Paylaşımı

Üçüncü Güç

İşbirliği&Ortaklık

Uzlaşma Yönetimi

Kurgu

Senaryolar

Stratejik Tasarım

Mekansal Gelişim

Ekonomik Kalkınma

Toplumsal Gelişim

BEK Analizinin Kullanıldığı Çalıştay ve Çalışmalar

Kentlerin geleceğini belirleyen Yol Haritaları, Vizyon Planları ve Kentsel Strateji Planları, Mekansal Gelişim Strateji Çerçevesi;

- Vizyon Çalıştayı
- Kentsel Strateji Çalıştayı
- Stratejik Tasarım Çalıştayı
- Katılımcı Planlama Çalıştayı

ortamlarında **BEK Analizi** yapılarak hazırlanmıştır.

Yol Haritası

- Çayırova; Sınırlar Ötesi Bölgesel Güç
- Sapanca Gölü; Ortak Gelecek
- Trakya; Kültür, Su, Doğa
- Düzce; Kalkınma Mozaiği
- Altın Üçgen; Denizli, Muğla, Aydın
- Şanlıurfa; Stratejik Köprüler, Paylaşılan Değerler
- Denizli; Yol Haritası
- Kahramanmaraş; Kent İçinde Kent

Stratejik Plan

- Cendere; Vadinin Ekonomik ve Ekolojik Geleceği
- Kartal Yeni Merkez Projesi; Strateji ve Eylem Planı
- Kocaeli Yeni Merkez Strateji Planı
- Düzce; Mekansal Gelişim Strateji Çerçevesi
- Yalova; Çarpan Etkileşim Strateji Çerçevesi

Vizyon Planı

- Düzce; Yeşil Üçgen Eko Vizyonu
- Çorum; Vizyon Planı
- Karasu; Vizyon Planı
- Enez; Uygarlık Kenti Vizyon Planı
- Demirköy; Yaşam Kenti Vizyon Planı
- Vize; Sakin Kent Vizyon Planı
- Şarköy; Sağlıklı Kent Vizyon Planı
- Uçhisar'ın Geleceği Vizyon Planı

